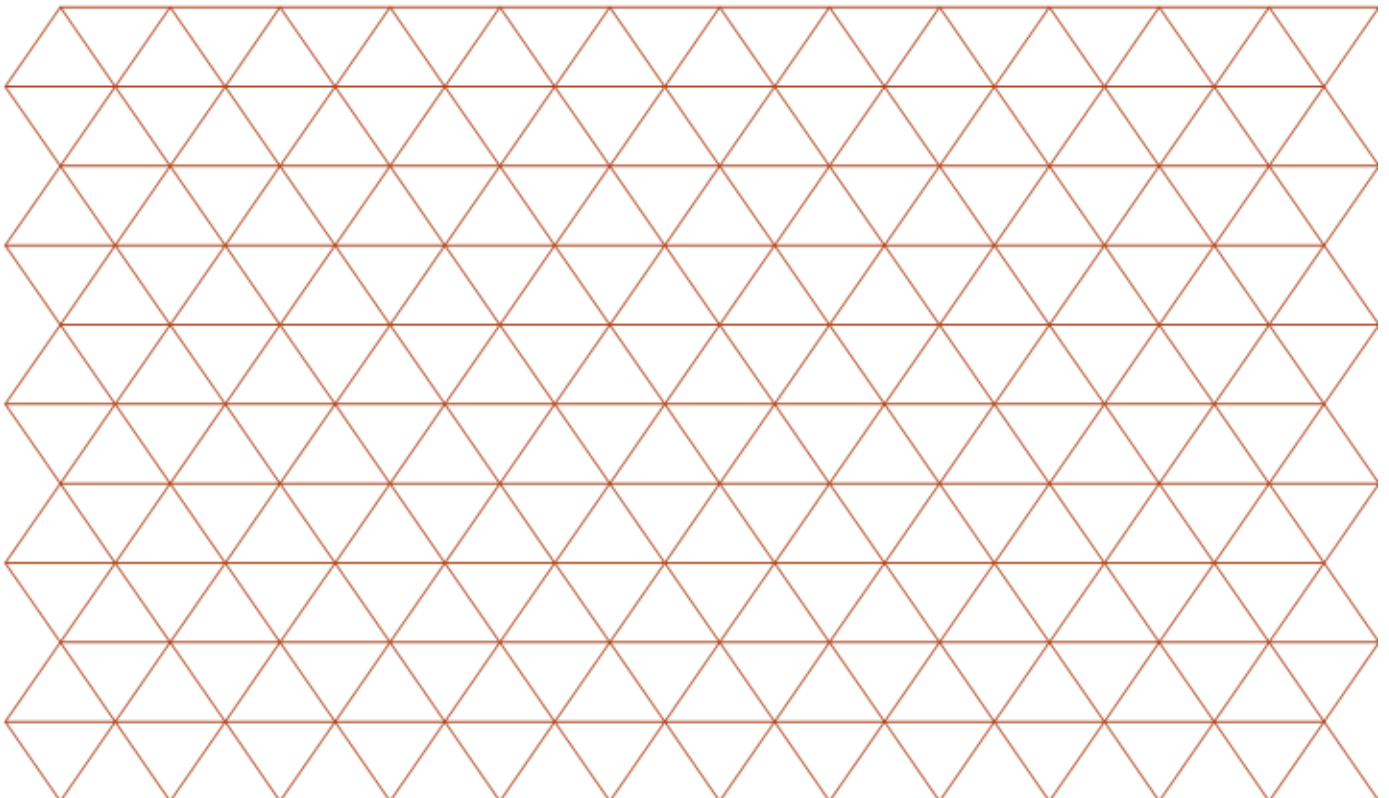

Barn och personal i förskola

En urvalsundersökning- våren 2023

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2024-04-16

Diarienummer: 2021:2504

Skolverket, Stockholm 2024

Innehåll

Sammanfattning	4
Barngruppernas storlek – en omdiskuterad fråga.....	4
Fler förskolebarn i april än i oktober.....	4
Bakgrund	5
Om statistiken	5
Insamling av uppgifter.....	6
Urval.....	6
Osäkerhetskällor.....	6
Resultat.....	8
Hur resultaten ska tolkas	8
Inskrivna barn i förskolan	8
Antal barngrupper.....	9
Barngruppernas storlek	9
Antal anställda i förskolan	9
Personaltäthet	10
Antal barn per heltidstjänst	10
Antal barn per heltidstjänst med förskollärlarlegitimation	10
Antal barn per heltidstjänst med förskollärarexamen.....	10
Slutsatser.....	11
Bilaga 1 Kommungrupper.....	12
Kommungrupper	12
Antal inskrivna barn efter kommungrupp	12
Antal barngrupper efter kommungrupp.....	13
Barngruppernas storlek efter kommungrupp	13
Anställda efter kommungrupp.....	14
Bilaga 2 Metod.....	16
Population och urvalsdesign.....	16
Urvalsstorlek och svarsandel.....	16
Svarsandel för hela landet	16
Svarsandel per kommungrupp.....	17
Svarsandel per gruppering av barngruppsstorlek.....	17
Svarsandel kommungrupper per barngruppsstorlek.....	18
Kommungrupp med i genomsnitt färre än 13 barn per barngrupp.....	18
Bortfall och bortfallsjustering.....	20

Sammanfattning

Barngruppernas storlek – en omdiskuterad fråga

Storleken på barngrupperna i förskolan är en ofta diskuterad fråga i samhällsdebatten. Skolverket har även, på regeringens uppdrag, tagit fram riktlinjer för barngruppernas storlek. Under senare tid har det dock framförts att den totalinsamling inom förskolan som görs den 15 oktober varje år för den officiella statistiken kan innebära en underskattning av barngruppernas storlek. Detta då antalet förskolebarn i högre utsträckning än relevant antalet i de obligatoriska skolformerna kan variera under ett kalenderår.

Skolverket har därför gjort en urvalsundersökning där SCB på uppdrag av myndigheten samlade in uppgifter under våren 2023 med mätdatum den 15 april för att kunna jämföra med den totalinsamling som gjorts föregående höst.

Fler förskolebarn i april än i oktober

De statistiskt säkerställda, dvs. signifikanta skillnaderna mellan statistiken från våren 2023 och hösten 2022 är:

- Det totala antalet inskrivna barn i förskolan våren 2023 har ökat jämfört med hösten 2022.
- Den genomsnittliga barngruppsstorleken har ökat.
- Antalet barn per heltidstjänst har ökat.
- Antalet barn per heltidstjänst med förskolläraryrket har ökat.
- Antalet barn per heltidstjänst med förskolläraryrket har ökat.

Samtliga signifikanta skillnader i landet totalt sett är även statistiskt säkerställda för förskolor med kommunala huvudmän. För förskolor med enskild huvudman såg vi inga signifikanta skillnader mellan statistiken från våren 2023 och hösten 2022, vilket kan bero på en större osäkerhet i det underlaget.

Bakgrund

Den årligen återkommande statistiken över barn och personal i förskolan ingår i Sveriges officiella statistik och avser den 15 oktober eller närliggande vardag. På Skolverkets uppdrag samlar SCB varje år in uppgifter för denna statistik från huvudmännen i vad som är en totalundersökning. Officiell statistik ska vara objektiv, dokumenterad och kvalitetsdeklarerad. Den officiella statistiken ska också finnas tillgänglig på nätet utan kostnad och bidrar till utvecklingen av samhället genom att vara objektiv och relevant.

I kontakter med statistikens användare har vi fått frågor rörande mätdatumet för statistiken. Deltagande i förskolan är inte obligatoriskt och det finns inte läsår på samma sätt som i exempelvis grundskolan. Det är därför möjligt att det kan finnas variationer sett till barngruppsstorlek eller personaltäthet under ett kalenderår, jämfört med om det hade varit läsår som i andra skolformer. Barn som börjar förskolan efter den 15 oktober ingår till exempel inte i den officiella statistiken, vilket kan påverka andra mått som exempelvis personaltäthet i förskolan. Skolverket har därför genomfört denna urvalsundersökning avseende ett mättillfälle på våren.

Här redovisar vi statistiken från den urvalsundersökning som avser barn och personal i förskolan den 15 april 2023. Detta är inte officiell statistik men vi jämför statistiken med den officiella statistiken som avser barn och personal i förskolan den 15 oktober 2022.

Om statistiken

Syftet med urvalsundersökningen är att se om det finns skillnader mellan våren 2023 och den officiella statistiken hösten 2022.

I detta PM redovisar vi statistik för följande mått:

- Antal barn
- Antal barngrupper
- Antal barn per barngrupp
- Antal anställda
- Antal barn per heltidstjänst
- Antal barn per heltidstjänst med förskolläraryrkelegitimation.
- Antal barn per heltidstjänst med förskolläraryrkeexamen

Vi redovisar statistiken totalt för landet, per huvudmannatyp (kommunal och enskild) och i kommungrupper (se bilaga 1).

Insamling av uppgifter

Insamlingen som avser den 15 april är baserad på ett urval av förskoleenheter som lämnade uppgifter vid insamlingen för statistiken över barn och personal i förskolan den 15 oktober. Statistiken avser mätdatum den 15 april eller närliggande vardag. Skolverket har begärt in uppgifter från förskoleenheter via SCB. I denna text kommer förskoleenheter benämnas som förskolor.

Bakgrundsinformation kommer från SCB:s register över totalbefolkningen samt SCB:s utbildningsregister. Uppgifter om förskolläraernas behörighet har hämtats från Skolverkets förskollärary- och lärarlegitimationsregister.¹

Urval

Urvalet drogs som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om 1 909 förskolor från urvalsramen som utgjordes av de totalt 9 310 förskolor som rapporterade in uppgifter vid insamlingen till statistiken över barn och personal i förskolan den 15 oktober 2022.

Stratum skapades utifrån nio kommungrupper indelat i tre grupper av genomsnittlig barngruppsstorlek. Kommungruppsindelningen är gjord av Sveriges Kommuner och Regioner och kan ses i bilaga 1.²

För att minska uppgiftslämnarbördan drog SCB urvalet utifrån förskolor och inte efter huvudmän. Detta innebär att det blev färre förskolor att rapportera för stora huvudmän.

Kalibrering

För att justera skattningarna för systematiska fel som kan uppkomma på grund av objektbortfall så har också kalibrering genomförts. Vid kalibrering utnyttjas hjälpinformation, det vill säga för populationen eller urvalet sedan tidigare kända variabler. Tanken är att hjälpinformation som samvarierar med undersökningsvariabler eller svarsandel har en god förmåga att reducera systematiska fel som uppkommer på grund av bortfall.³

Osäkerhetskällor

Eftersom undersökningen är baserad på ett urval så finns det en viss osäkerhet i statistiken jämfört med om det varit en totalundersökning. Av de 1 909 förskolorna i urvalet var det 1 199 förskolor som lämnade in uppgifter, vilket ger en svarsandel på omkring 63 procent. För förskolor med kommunal huvudman var svarsandelen nära 68 procent. Svarsandelen för förskolor med enskild huvudman var omkring 50 procent.

---

¹ Alla förskollärare som har fått förskollärary- och lärarlegitimation utfärdad till och med den 10 augusti 2023 omfattas.

² För mer information om kommungruppsindelningen, se www.skr.se.

³ Lundström och Särndal (2001). *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections*. Statistics Sweden.

Eftersom bortfallet är större för förskolor med enskild huvudman finns en större osäkerhet kring resultatet vad gäller enskild huvudman jämfört med kommunal huvudman.

Resultat

Hur resultaten ska tolkas

Resultaten redovisas totalt, efter kommunal respektive enskild huvudman samt uppdelad i kommungrupper (se bilaga 1).

I tabellerna redovisar vi resultaten från insamlingen med mätdatum den 15 april i kolumnen ”Vår 2023”. Motsvarande siffror i den officiella statistiken över barn och personal i förskolan den 15 oktober redovisar vi i kolumnen ”Höst 2022”.

Inom parenteser står felmarginalen för det skattade värdet. Felmarginalen kan användas för att bilda ett konfidensintervall. Om siffrorna för hösten 2022 *inte* ligger inom vårens skattnings konfidensintervall är resultatet från insamlingen för den 15 april signifikant skilt från hösten med 98 procent signifikansnivå. Detta ska tolkas som att om undersökningen upprepas ett stort antal gånger så kommer det sanna värdet att täckas av intervallet 98 procent av gångerna. Sådana skattningar är markerade med en asterisk efter parentesens konfidensintervall.

Personalens tjänstegrad används för beräkning av personaltäthet. Det är arbetstiden i procent som är uppräknat till heltid. Exempelvis så räknas alltså två halvtidstjänster som en heltidstjänst.

Inskrivna barn i förskolan

Nedan i tabellerna syns högst upp den totala skattningen för båda huvudmannatyperna och nedanför detta fördelningen per huvudmannatyp.

Våren 2023 skattas antalet barn inskrivna i förskolan till 547 945, vilket är en ökning i jämförelse med hösten 2022. Antalet inskrivna barn i förskolor med kommunal huvudman skattas våren 2023 till 427 193 barn vilket också är en ökning jämfört med hösten 2022, se tabell 1.

Tabell 1. Antal barn inskrivna i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	547 945 (±23 349)*	508 842
Kommunal huvudman	427 193 (±18 729)*	400 176
Enskild huvudman	120 759 (±14 313)	108 992

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barngrupper

Inget av de skattade värden för antalet barngrupper våren 2023 uppvisar någon förändring jämfört med hösten 2022, se tabell 2.

Tabell 2. Antal barngrupper i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	34 069 ($\pm 1\ 503$)	33 376
Kommunal huvudman	26 033 ($\pm 1\ 182$)	25 814
Enskild huvudman	8 036 (± 951)	7 562

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Barngruppernas storlek

Det genomsnittliga antalet barn per barngrupp skattas våren 2023 till 16,1 barn. Det är en ökning jämfört med hösten 2022. Det genomsnittliga antalet barn per barngrupp i förskolor med kommunal huvudman skattas till 16,4 barn. Det är också en ökning jämfört med hösten 2022, se tabell 3.

Tabell 3. Genomsnittliga barngruppsstorlekar (antal barn) i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	16,1 ($\pm 0,3$)*	15,2
Kommunal huvudman	16,4 ($\pm 0,2$)*	15,5
Enskild huvudman	15,0 ($\pm 0,8$)	14,4

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal anställda i förskolan

Ingen av de skattade värden för antal anställda uppvisar någon förändring våren 2023 jämfört med hösten 2022, se tabell 4.

Tabell 4. Antal anställda i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	112 997 ($\pm 4\ 564$)	109 249
Kommunal huvudman	87 571 ($\pm 3\ 746$)	85 839
Enskild huvudman	25 426 ($\pm 2\ 650$)	23 482

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Personaltäthet

Antal barn per heltidstjänst

Våren 2023 skattas antalet barn per heltidstjänst till 5,3. Det är ökning jämfört med hösten 2022. Ökning är det även för förskolor med kommunal huvudman, där det för våren skattas till 5,4 barn per heltidstjänst, se tabell 5.

Tabell 5. Antal barn per heltidstjänst i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	5,3 ($\pm 0,1$)*	5,1
Kommunal huvudman	5,4 ($\pm 0,1$)*	5,1
Enskild huvudman	5,2 ($\pm 0,2$)	5,0

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation

Antalet barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation våren 2023 skattas till 12,9 barn. Det är en ökning jämfört med hösten 2022. I förskolor med kommunal huvudman skattas antalet barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation till 12,2 barn. Det är en ökning jämfört med hösten 2022, se tabell 6.

Tabell 6. Antal barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	12,9 ($\pm 0,4$)*	12,4
Kommunal huvudman	12,2 ($\pm 0,4$)*	11,6
Enskild huvudman	16,1 ($\pm 1,4$)	16,6

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barn per heltidstjänst med förskolläroexamen

Antalet barn per heltidstjänst med förskolläroexamen våren 2023 skattas till 13,5. Det är en ökning jämfört med hösten 2022. Motsvarande antal för förskolor med kommunal huvudman skattades våren 2023 till 12,8 barn. Det är också en ökning jämfört med hösten 2022, se tabell 7.

Tabell 7. Antal barn per heltidstjänst med förskolläroexamen totalt och efter huvudmannatyp.

	Vår 2023	Höst 2022
Totalt	13,5 ($\pm 0,5$)*	12,5
Kommunal huvudman	12,8 ($\pm 0,5$)*	11,8
Enskild huvudman	16,4 ($\pm 1,6$)	16,5

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Slutsatser

Sammanfattningsvis så kan vi konstatera att det finns statistiskt signifikanta skillnader mellan resultaten av mättillfället den 15 oktober 2022 och mättillfället 15 april totalt och för de förskolor som har en kommunal huvudman. Det gäller exempelvis antalet barn och storleken på barngrupper som uppvisar en ökning. Även personaltätheten uppvisar en förändring där antalet barn per heltidstjänst ökat. Detta gäller även specifikt för personal med förskolläraryxamen och personal med förskollärläggning.

När det gäller förskolor med enskild huvudman så ser vi dock inga statistiskt signifikanta skillnader mellan våren 2023 och hösten 2022. Dock måste vi här framhålla att bortfallet är större för enskild huvudman och att det leder till något större osäkerhet kring det skattade resultatet som då får ett större konfidensintervall. Detta innebär att det är svårare att upptäcka skillnader mellan vårens skattade värde och värdena från höstens totalundersökning.

Bilaga 1 Kommungrupper

Kommungrupper

Vi redovisar i kommungrupper utifrån SKR:s indelning som bland annat baseras på storlek och närhet till andra städer. Statistiken för kommungrupperna redovisas endast totalt och inte uppdelad efter huvudmannatyp.

Kommungrupper

- Storstäder
- Pendlingskommun nära storstad
- Större stad
- Pendlingskommun nära större stad
- Lågpendlingskommun nära större stad
- Mindre stad/tätort
- Pendlingskommun nära mindre stad/tätort
- Landsbygdskommun
- Landsbygdskommun med besöksnäring.

Antal inskrivna barn efter kommungrupp

Antalet inskrivna barn i kommungruppen större stad skattas våren 2023 till 136 584 barn. Det är en ökning jämfört med hösten 2022, se tabell 8.

Tabell 8. Antal barn inskrivna i förskolan totalt och efter huvudmannatyp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	96 817 ($\pm 10\,900$)	93 333
Pendlingskommun nära storstad	115 870 ($\pm 12\,651$)	103 559
Större stad	136 584 ($\pm 12\,072$)*	121 323
Pendlingskommun nära större stad	51 120 ($\pm 7\,418$)	44 436
Lågpendlingskommun nära större stad	29 599 ($\pm 3\,022$)	29 572
Mindre stad eller tätort	60 998 ($\pm 6\,858$)	62 649
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	27 959 ($\pm 3\,425$)	27 252
Landsbygdskommun	22 710 ($\pm 2\,711$)	21 048
Landsbygdskommun med besöksnäring	6 302 ($\pm 1\,172$)	6 173

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barngrupper efter kommungrupp

Här kan vi se att det genomsnittliga antalet barngrupper i kommungruppen pendlingskommun nära storstad ökat till 7 470 jämfört med hösten 2022, se tabell 9.

Tabell 9. Genomsnittligt antal barngrupper i förskolan efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	5 951 (±688)	5 985
Pendlingskommun nära storstad	7 470 (±869)*	6 586
Större stad	8 279 (±725)	8 048
Pendlingskommun nära större stad	3 161 (±492)	2 961
Lågpendlingskommun nära större stad	1 826 (±187)	1 935
Mindre stad eller tätort	3 843 (±441)	4 192
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	1 745 (±220)	1 838
Landsbygdskommun	1 402 (±165)	1 393
Landsbygdskommun med besöksnäring	393 (±75)	437

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Barngruppernas storlek efter kommungrupp

Våren 2023 har det skattade genomsnittliga antalet barn per barngrupp ökat jämfört med hösten 2022 i alla kommungrupper utom pendlingskommun nära storstad, se tabell 10.

Tabell 10. Genomsnittliga barngruppsstorlekar (antal barn) i förskolan efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	16,3 (±0,6)*	15,6
Pendlingskommun nära storstad	15,5 (±0,9)	15,7
Större stad	16,5 (±0,4)*	15,1
Pendlingskommun nära större stad	16,2 (±1,0)*	15,0
Lågpendlingskommun nära större stad	16,2 (±0,6)*	15,3
Mindre stad eller tätort	15,9 (±0,7)*	14,9
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	16,0(±0,6)*	14,8
Landsbygdskommun	16,2 (±0,6)*	15,1
Landsbygdskommun med besöksnäring	16,0 (±1,3)*	14,1

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Anställda efter kommungrupp

Det skattade antalet anställda per kommungrupp våren 2023 uppvisar ingen förändring jämfört med hösten 2022 i någon av kommungrupperna, se tabell 11.

Tabell 11. Antal anställda i förskolan efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	19 583 ($\pm 1\ 945$)	20 392
Pendlingskommun nära storstad	22 905 ($\pm 2\ 191$)	20 758
Större stad	27 917 ($\pm 2\ 460$)	25 747
Pendlingskommun nära större stad	10 323 ($\pm 1\ 756$)	9 647
Lågpendlingskommun nära större stad	6 191 (± 646)	6 517
Mindre stad eller tätort	13 307 ($\pm 1\ 440$)	13 861
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	6 197 (± 768)	6 122
Landsbygdskommun	5 104 (± 632)	4 790
Landsbygdskommun med besöksnäring	1 471 (± 256)	1 504

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barn per heltidstjänst efter kommungrupper

Det skattade genomsnittliga antalet barn per heltidstjänst våren 2023 har ökat jämfört med hösten 2022 i alla kommungrupper med undantag för pendlingskommun nära mindre stad eller tätort, landsbygdskommun och landsbygdskommun med besöksnäring, se tabell 12.

Tabell 12. Antal barn per heltidstjänst i förskolan efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	5,3 ($\pm 0,2$)*	4,9
Pendlingskommun nära storstad	5,6 ($\pm 0,2$)*	5,4
Större stad	5,3 ($\pm 0,2$)*	5,1
Pendlingskommun nära större stad	5,4 ($\pm 0,3$)*	5,1
Lågpendlingskommun nära större stad	5,3 ($\pm 0,2$)*	5,0
Mindre stad eller tätort	5,3 ($\pm 0,2$)*	5,0
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	5,1 ($\pm 0,2$)	5,0
Landsbygdskommun	5,0 ($\pm 0,2$)	4,8
Landsbygdskommun med besöksnäring	4,7 ($\pm 0,4$)	4,5

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barn per heltidstjänst med förskollärlägitimation efter kommungrupp

Det skattade antalet barn per heltidstjänst med förskollärlägitimation våren 2023 uppvisar ökning jämfört med hösten 2022 i kommungruppen Mindre stad eller tätort där antalet barn per heltidstjänst är 11,9, se tabell 13.

Tabell 13. Antal barn per heltidstjänst i förskolan efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	15,2 (±1,2)	15,1
Pendlingskommun nära storstad	14,5 (±1,1)	15,0
Större stad	12,3 (±0,8)	11,7
Pendlingskommun nära större stad	11,6 (±1,8)	10,9
Lågpendlingskommun nära större stad	11,9 (±0,8)	11,1
Mindre stad eller tätort	11,9 (±1,1)*	10,6
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	10,5 (±0,6)	10,7
Landsbygdskommun	12,0 (±1,1)	11,4
Landsbygdskommun med besöksnäring	12,7 (±1,9)	11,2

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Antal barn per heltidstjänst med förskollärarexamen efter kommungrupp

I kommungruppen mindre stad eller tätort skattas antalet barn per heltidstjänst med förskollärarexamen till 12,28. Det är den enda förändringen jämfört med hösten 2022, se tabell 14.

Tabell 14. Antal barn per heltidstjänst med förskollärarexamen efter kommungrupp.

Kommungrupp	Vår 2023	Höst 2022
Storstäder	16,4 (±1,4)	15,5
Pendlingskommun nära storstad	15,1 (±1,2)	15,2
Större stad	12,9 (±0,9)	11,9
Pendlingskommun nära större stad	12,0 (±2,2)	10,9
Lågpendlingskommun nära större stad	12,5 (±0,9)*	11,2
Mindre stad eller tätort	12,3 (±1,1)*	10,8
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	10,9 (±0,7)	10,7
Landsbygdskommun	12,6 (±1,2)	11,6
Landsbygdskommun med besöksnäring	13,4 (±1,9)	11,4

* Indikerar att det skattade värdet 2023 är statistiskt signifikant skilt från höstens värde 2022.

Bilaga 2 Metod

Population och urvalsdesign

Urvalsramen stratifierades efter kommungrupp och förra årets genomsnittliga barngruppsstorlek. För att minska en oproportionerlig stor uppgiftslämnarbörda för större huvudmän bestämdes det att förskola är urvalsenhet.

Totalt skapades 27 stratum vilket minskar osäkerheten i skattningarna eftersom kommuner och städer som skiljer sig åt med avseende på geografiskt läge och storlek får en tillräcklig representation i urvalet.

Vid skapandet av barngruppsstorlek delades förskolorna in i grupper enligt följande:

- Förskolor med små grupper, genomsnittlig barngruppsstorlek är mindre än 13 barn per grupp.
- Förskolor med medelstora grupper, minst 13 och som mest 18 barn per grupp.
- Förskolor med stora grupper, mer än 18 barn per grupp.

Från de 27 stratumen drogs sedan ett obundet slumpmässigt urval om 1 909 förskolor fördelat på 736 huvudmän. Av dessa var 1 377 kommunala förskolor fördelat på 266 huvudmän och 532 fristående förskolor fördelat på 470 enskilda huvudmän. Varje förskola inom respektive strata hade utifrån metoden samma sannolikhet att komma med i urvalet.

Den slutliga urvalsstorleken beräknades utifrån data från totalundersökningen, aggregerad på förskolenivå. Urvalsstorleken för varje stratum beräknades utifrån ett precisionskrav 0,02 för skattningar av genomsnittliga barngruppsstorlekar på kommungruppsnivå.

Urvalsstorlek och svarsandel

Den slutliga urvalsstorleken beräknades utifrån data från totalundersökningen, insamlingen hösten 2022 och aggregerad på förskoleenhetsnivå. Den bestämdes sedan utifrån stratum och planerad svarsandel.

Svarsandel för hela landet

Här ses svarsandelen totalt och fördelat per huvudmannatyp. Som synes så är svarsandelen högre för kommunal huvudman med 68 procent, jämfört med enskild huvudman som blev 50 procent, se tabell 15.

Tabell 15. Svarsandel för hela landet

	Population (förskolor)	Urval	Antal svarande	Svarsandel (%)
Totalt	9 310	1 909	1 199	63
Kommunal huvudman	6 540	1 377	931	68
Enskild huvudman	2 770	532	264	50

Svarsandel per kommungrupp

Nedan syns svarsandelen per kommungrupp. Den varierar i stort mellan 50 och 70 procent med den högsta för landsbygdskommun som har 78 procent, se tabell 16.

Tabell 16. Svarsandel per kommungrupp

Kommungrupp	Antal i urvalsram	Antal utvalda	Antal svarande	Svarsandel (%)
Storstäder	1 697	208	142	68
Pendlingskommun nära storstad	1 632	267	138	52
Större stad	2 133	352	207	59
Pendlingskommun nära större stad	834	168	95	57
Lågpendlingskommun nära större stad	583	226	153	68
Mindre stad eller tätort	1 212	218	142	65
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	533	189	124	66
Landsbygdskommun	526	161	126	78
Landsbygdskommun med besöksnäring	160	120	72	60

Svarsandel per gruppering av barngruppsstorlek

Förskolor utifrån genomsnittlig barngruppsstorlek stratifierades i tre grupper och svarsandel syns nedan. Den högsta svarsandelen ser vi på förskolor med färre än 13 barn per grupp, se tabell 17.

Tabell 17. Svarsandel per gruppering av barngruppsstorlek

Storlekskategori barngrupp	Antal i urvalsram	Antal utvalda	Antal svarande	Svarsandel (%)
Färre än 13 barn per grupp	1 935	465	142	68
13–18 barn per grupp	5 460	904	568	63
Fler än 18 barn per grupp	1 915	540	337	62

Svarsandel kommungrupper per barngruppsstorlek

För varje kommungrupp beräknades urvalsstorleken utifrån 3 undergrupper. Dessa är uppdelade i genomsnittligt antal barn per barngrupp utifrån insamlingen hösten 2022. Urvalsstorleken för varje stratum beräknades utifrån ett precisionskrav 0,02 för skattningar av genomsnittliga barngruppsstorlekar på kommungruppsnivå.

Kommungrupp med i genomsnitt färre än 13 barn per barngrupp

Den planerade svarsandelen uppnåddes i alla kommungrupper utom i större stad där den blev 51 procent mot planerat 65 procent, se tabell 18.

Tabell 18. Svarsandel kommungrupp med i genomsnitt färre än 13 barn per barngrupp

Kommungrupp	Antal i urvalsram	Antal utvalda	Antal svarande	Planerad svarsandel	Svarsandel (%)
Storstäder	304	42	31	50	74
Pendlingskommun nära storstad	313	54	33	50	61
Större stad	438	71	36	65	51
Pendlingskommun nära större stad	192	42	28	50	67
Lågpendlingskommun nära större stad	123	56	37	50	66
Mindre stad eller tätort	289	57	33	50	58
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	121	54	36	50	67
Landsbygdskommun	109	42	32	50	76
Landsbygdskommun med besöksnäring	47	47	28	50	60

Kommungrupp med i genomsnitt 13–18 barn per barngrupp

Den planerade svarsandelen uppnåddes i cirka hälften av kommungrupperna vid jämförelse av de två kolumnerna längst till höger, se tabell 19.

Tabell 19. Svarsandel kommungrupp med i genomsnitt fler 13–18 barn per barngrupp

Kommungrupp	Antal i urvalsram	Antal utvalda	Antal svarande	Planerad svarsandel	Svarsandel (%)
Storstäder	1073	108	76	65	70
Pendlingskommun nära storstad	866	113	46	65	41
Större stad	1234	178	111	65	62
Pendlingskommun nära större stad	502	69	36	65	52
Lågpendlingskommun nära större stad	317	113	76	65	67
Mindre stad eller tätort	689	109	80	65	73
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	338	76	50	65	66
Landsbygdskommun	336	74	58	65	78
Landsbygdskommun med besöksnäring	104	64	35	65	55

Kommungrupp med i genomsnitt fler än 18 barn per grupp

Den planerade svarsandelen uppnåddes i cirka hälften av kommungrupperna vid jämförelse av de två kolumnerna längst till höger, se tabell 20.

Tabell 20. Svarsandel kommungrupp med i genomsnitt fler än 18 barn per barngrupp

Kommungrupp	Antal i urvalsram	Antal utvalda	Antal svarande	Planerad svarsandel	Svarsandel (%)
Storstäder	320	58	35	65	60
Pendlingskommun nära storstad	453	100	59	65	59
Större stad	461	103	60	65	58
Pendlingskommun nära större stad	140	57	31	50	54
Lågpendlingskommun nära större stad	143	57	40	65	70
Mindre stad eller tätort	234	52	29	65	56
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	74	59	38	50	64
Landsbygdskommun	81	45	36	50	80
Landsbygdskommun med besöksnäring	9	9	9	50	100

Bortfall och bortfallsjustering

Bortfallet består dels av objektbortfall, som innebär att uppgifter inte är inlämnade alls, dels av partiellt bortfall som innebär att vissa uppgifter i insamlingsformuläret inte är inlämnade. Om de urvalsobjekt som utgör bortfall skiljer sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna, kan det systematiska felet (bias) i form av bortfallsskevheter öka för skattningarna som grundar sig på enbart de svarande.

Eventuella skevheter som bortfall medför kan reduceras genom att på ett effektivt sätt justera undersökningens vikter. I denna undersökning drogs ett stratifierat urval och vikter beräknades för varje stratum. Detta innebär att skevheter orsakade av stratumvariablerna kan reduceras.

Partiellt bortfall

Det var 28 förskolor i urvalet som endast rapporterade barn men ingen personal. Dessa har vi kompletterat med uppgifterna om personal från insamlingen hösten 2022.

Kalibrering

För att justera skattningarna för systematiska fel som kan uppkomma på grund av objektbortfall så har också kalibrering genomförts. Vid kalibrering utnyttjas hjälpinformation, det vill säga för populationen eller urvalet sedan tidigare kända variabler. Tanken är att hjälpinformation som samvarierar med undersökningsvariabler eller svarsandel har en god förmåga att reducera systematiska fel som uppkommer på grund av bortfall.

De vikter som tas fram med kalibrering justerar designvikterna när bortfall förekommer utifrån hjälpinformation och ges av

$$w_k = d_k * g_k$$

där w_k är kalibrerad vikt för objekt k, d_k är designvikten för objekt k och g_k är justeringen för objekt k utifrån hjälpinformation.